

mácké tkalcovství zboží lněného, bavlněného a z umělého hedvábí v Prot.

vyhl. mhp z 1. 8. 1942, ÚL 183/42, str. 6889, o zrovnoprávnění zprostředkovatelů (faktorů) v ručním domácí tkalcovství zboží lněného, bavlněného a z umělého hedvábí

vyhl. mszs z 9. 12. 1940, ÚL 288/40, str. 9673 n., kterou se stanoví prozatímní mzd. úprava pro domácí tkalcovství pokrývek v Prot.

vyhl. mszs z 9. 12. 1940, ÚL 288/40, str. 9675 n., kterou se stanoví mzd. úprava pro domácí tkalcovství čistě smyčkového zboží a smyčkového zboží s žínkou v Prot.

vyhl. mszs z 9. 12. 1940, ÚL 288/40, str. 9679 n., kterou se stanoví prozatímní mzd. úprava pro ruční domácí tkalce, kteří zhotovují dvojité flanely a flanelové příkrývky v šířce od 120 cm výše v Prot.

Umělá hmota viz zatmelování

Umělé hedvábí viz tkalcovství

Vpalování viz zatmelování

Výstrojné práce viz oděvy

Vyšívání

vyhl. mhp z 4. 3. 1943, ÚL 63/43, str. 1856 n., o úpravě odměn pro ruční vyšívání (bílě vyšívání) po domácí

vyhl. mhp z 4. 3. 1943, ÚL 63/43, str. 1876, o zrovnoprávnění domácích živnostníků a zprostředkovatelů (faktorů)

v oboru ručního vyšívání po domácí (bílě vyšívání)

Zasazování do kovových kotlíčků a na stramín

vyhl. mhp z 13. 10. 1942, ÚL 244/42, str. 9830 n., o úpravě odměn za zasazování předmětů ze skla, kovů a hmoty do kovových kotlíčků, na stramín atd. po domácí

vyhl. mhp z 30. 6. 1943, ÚL 157/43, str. 5160 n., kterou se mění vyhl. z 13. 10. 1942 o úpravě odměn za zasazování předmětů ze skla, kovů a hmoty do kovových kotlíčků, na stramín atd. po domácí

Zatmelování

vyhl. mhp z 13. 10. 1942, ÚL 244/42, str. 9842 n., o úpravě odměn za zatmelování a natmelování při výrobě zboží ze skla, kovu, hmoty, celuloidu a za práce s vpalováním stříkané hmoty (zboží z umělé hmoty) prováděné po domácí

vyhl. mhp z 30. 6. 1943, ÚL 157/43, str. 5169 n., kterou se mění a doplňuje vyhl. z 13. 10. 1942 o úpravě odměn za zatmelování nebo natmelování při výrobě zboží ze skla, kovu, hmoty, celuloidu a za práce s vpalováním stříkané hmoty (zboží z umělé hmoty) prováděné po domácí

Zušlechťování čoček a odrazových skel viz skleněné zboží.

Glosy a aktuality.

Praesumpce manželského původu dítěte podle nové úpravy.

V čísle 2 České advokacie z roku 1943 uveřejněn je článek Dra M. Kučery »Přehled změn předpisů rodinného práva«. V něm autor vyslovil názor, že kritická doba praesumpce o původu dítěte, uvedená v §§ 138 a 163 obč. zák. rozpětím 180 až 300 dnů, se rozšiřuje na rozpětí 180 až 302 dny.

Avšak nařízení ze dne 6. II. 1943, Říš. zák. I., otištěném v č. 3/1943 Věstníku říšského protektora, nové znění šu 138 (odst. 1) o. z. o. ustanovuje toto: Pro dítě, které manželka porodí po uzavřeném manželství nebo před uplynutím 302. dne, po zrušení nebo prohlášení manželství

neplatným, platí domněnka manželského zrození.

Při srovnání dřívějšího a nynějšího textu zmíněného ustanovení podává se zjištění, že v nynějším textu vypuštěna jsou slova »po uplynutí 180 dní«. § 163 o. z. o. byl pozměněn pouze potud, že na místě číslice 300 nastoupila číslice 302.

Jaké je nyní zaujmouti stanovisko při zodpovídání otázky praesumpce manželského původu dítěte? Opodstatněný je jistě závěr, že o každém dítěti, které manželka porodí po uzavřeném manželství, a to i dříve než po uplynutí 180 dnů, nebo před uplynutím 302. dne po zrušení neb prohlášení manželství neplatným, platí domněnka manželského jeho původu. Nepochybně nelze snad do

dnešního znění § 138 obč. zák., s odvoláním se na text § 163 obč. zák., dosazovati slova »po uplynutí 180 dnů«. Posléze zmíněný paragraf upravuje výlučně otázku důkazu otcovství k nemanželskému dítěti. Již pro různost předmětu zákonné úpravy je vyloučeno dovolání se § 163 při výkladu § 138 o. z. o. Konečně zákonodárce nepochybně novým zněním § 138 sledoval zjednodušení právních poměrů v upravovaném úseku rodinného práva, což vyplývá i z nového textu druhé věty § 155 obč. zák.

Vladimír Pokorný.

K otázce věcné příslušnosti pro nároky na náhradu nákladů na výživu, uplatněné podle § 1042 obč. zák.

V pátém ročníku Právní praxe byla na str. 245 a 246 probírána otázka věcné příslušnosti pro nároky na náhradu nákladů na výživu, uplatněné podle § 1042 obč. zák. a bylo tam mimo jiné ocitováno rozhodnutí vrchního soudu v Praze ze dne 5. března 1941 čj. R VI 18/41, ve kterém vrchní soud v Praze vyslovil názor, že se věcná příslušnost pro tyto nároky řídí hodnotou sporu.

Jest zajímavé, že tentýž soud vyslovil v rozhodnutí dále citovaném právě opačný názor.

Krajský soud civilní v Praze totiž odmítl usnesením ze dne 4. února 1943 čj. Ck XII 71/42-14 pro věcnou nepřislušnost žalobu, kterou se rozloučená manželka domáhala na svém bývalém manželu zaplacení částky 74.100 K s přísl., jako náhrady nákladů, které vynaložila na svou výživu a na výživu společného dítěte, a to z těchto důvodů:

»Žalobkyně se domáhá přisouzení zažalované pohledávky, resultující jí prý z toho, že onu částku vynaložila na své výživné a na výživné pro dítě stran.

Jde tudíž o jinaký spor o výživné, k němuž jest podle zákona někdo povinen, který tudíž podle § 49 č. 2 j. n. ve znění čl. I. č. 4 zák. č. 161/1936 Sb. z. a n. náleží

vylučně před místně příslušný okresní soud.«

Vrchní soud usnesením ze dne 19. března 1943 čj. R VII 55/43-1 nevyhověl stížnosti žalobkyně do citovaného odmítacího usnesení a to z těchto důvodů:

»Jde o výklad ustanovení § 49, č. 2 j. n. ve znění novely ze dne 16. VI. 1936 č. 161 Sb. Ustanovení to má zřetelně na mysli dva druhy sporů o výživné. Jednak výživné postihující nemanželského otce, ve spojení s dalšími jeho závazky vůči matce a dítěti a pak ostatní jinaké spory o výživné, k němuž jest někdo podle zákona povinen.

První část týká se tudíž výlučně jen nemanželského otce a příslušnost při vymáhání jeho závazku jest stanovena speciálně a odděleně. Druhá část klade pouze důraz na to, aby šlo o spory o výživné, k němuž je někdo povinen podle zákona.

Po názoru soudů rekursního nesejde tedy na právním důvodu žaloby, nýbrž jedině na tom, aby výživné, jež se žádá, zavazovalo žalovaného ze zákona.

Dle toho je nerozhodné, že nejde o placení primární, nýbrž o odvozené ve smyslu § 1042 o. z. o.

V případě souzeném jedná se o výživné uplatňované proti manželu, resp. otci, k němuž byl žalovaný povinen dle zákona, t. j. dle ustanovení § 91 a § 141 o. z. o., a jeho vymáhání musí se dít u soudu okresního.«

V zájmu právní bezpečnosti by se zajisté doporučovalo, aby vzniklé pochybnosti byly odstraněny vládním nařízením. Kamil Vipler.

Určení existenčního minima podle § 6 nař. o zabavení mzdy 1940.

Formální úprava návrhů na zabavení pracovního důchodu dlužníkovra při exekuci pro výživné je v praxi řešena nejednotně. Jde hlavně o to, jak určit podle § 6, odst. 1 cit. nař. výši oné částky, která má podle druhé věty zůstat dlužníku pro jeho nutnou výživu a ke splnění běžných zákonných povinností k výživě vůči oprávněným, kteří jsou před vymáhajícím věřitelem. Jak ve vydaných komentářích k tomuto nařízení, tak i v literárních úvahách se vyskytují o tom protichůdné výklady. Tak na př. jen v 1. č. Soudcovských listů

1942 jsou tři články různých autorů, v nichž je zastáván jednak výklad, že povolující soud před určením volné částky má slyšet účastníky a provést potřebné šetření a že také má pak odůvodnit své rozhodnutí; jednak je zastáván výklad, že takové šetření je podle §§ 3, 55 ex. ř. nepřipustné a že je povinností vymáhající strany, aby podle § 54, č. 3 ex. ř. udala již v návrhu všechny skutečnosti potřebné k rozhodnutí o výši volné částky (str. 11, 24 a 29). Jak se dívá praxe na tyto věci, je patrné z tohoto případu:

Vymáhající strana (manželka dlužníková) vedla exekuci na pracovní důchod svého manžela, jenž je zaměstnán pomocným zaměstnancem ČMD, a navrhla, aby mu bylo ponecháno měsíčně 700 K. V návrhu nic neudala o jeho majetkových a rodinných poměrech.

První soud povolil exekuci podle návrhu bez dalšího odůvodnění. Dlužník napadal výši volné částky rekusem, poněvadž má příjem měsíčně 1400 K, platí na dítě 200 K a musí se starat o družku, další dítě, jež má s družkou, a konečně ještě o dceru z prvního manželství.

Rekursní soud vyhověl rekursu a zamítl návrh na povolení exekuce s tímto odůvodněním:

Poněvadž nařízením o zabavení mzdy nebyly zrušeny nebo změněny formální předpisy ex. ř. o povolení exekuce, platí i zde §§ 3, 55 ex. ř., že povolující soud je omezen při svém rozhodnutí jen na obsah spisů a zejména tvrzení exekučního návrhu. Nemůže tedy povolující soud z úřední moci provádět šetření o skutečnostech, jež jsou rozhodné pro určení volné částky podle § 6 cit. nař. Vymáhající strana měla tedy v návrhu udat zejména majetkové (platové) a rodinné poměry povinného, aby povolující soud mohl určit, jaká volná částka musí být dlužníku ponechána. V předmetné exekuci navrhla sice, aby dlužníku zůstalo 700 K měsíčně, a první soud, ostatně bez bližšího odůvodnění, návrhu v tomto smyslu vyhověl. To s hlediska § 54, č. 3 ex. ř. nestačilo a první soud měl návrh zamítnout. Ani rekursní soud nemůže věcně rozhod-

nout o výši volné částky, neboť k údajům povinného v rekursu pro zákaz novot v rekursním řízení přihlížet nemůže; z návrhu samého ani ze spisů není pak zjištělná ani výše platu povinného ani rozsah jeho alimentálních povinností vůči osobám uvedeným v § 6, odst. 1 cit. nař.

Nejvyšší soud usnesením ze dne 26. února 1943 čj. R I 579/42-1 zrušil usnesení rekursního soudu a uložil mu, aby o rekursu znovu rozhodl z těchto důvodů:

Rekursnímu soudu je přisvědčiti jen potud, že je v zájmu věci, aby vymáhající věřitel při exekuci na plat dlužníkův pro výživné podle § 6 nař. o zabavení mzdy 1940 již v exekučním návrhu udal pravdivě všechny okolnosti rozhodné pro výměru dlužníkovy existenčního minima, zejména data o jeho rodinných a výdělkových poměrech. Tím se docílí, že o dlužníkově existenčním minimu bude rozhodnuto hned na pevném skutkovém podkladě. Proti tomu je však uvážiti, že vymáhající věřitel nemusí vždy míti bezpečné vědomosti o těchto poměrech dlužníkových a že nemusí míti ani možnost, aby tyto poměry si před exekučním návrhem vyšetřil. Vymáhajícího věřitele nelze proto nutiti, aby v exekučním návrhu tvrdil snad nepravdivě různé skutkové okolnosti, o nichž mu není nic známo, jen proto, aby exekuční návrh obsahoval bližší data o rodinných a výdělkových poměrech povinného. Jistá neúplnost exekučního návrhu v uvedeném směru nemůže tedy sama o sobě vésti k zamítnutí exekučního návrhu podle § 54, č. 3 ex. ř.

V souzené věci je z exekučního návrhu patrné, že dlužník je pomocným zaměstnancem ČMD. Již tímto tvrzením bylo dáno místo pro úvahu, zda částka 700 K měsíčně, navrhovaná vymáhající věřitelkou jako existenční minimum dlužníkovy, je postačitelá pro jeho nutnou výživu podle § 6 nař. Při této úvaze nebylo ovšem možno počítat s dalšími osobami výživou na dlužníka odkázanými, když v exekučním návrhu nic v uvedeném směru nebylo tvrzeno. Nezbylo tedy než uložit rekursnímu soudu nové rozhodnutí, když vzhledem k bodu 2 nař. ze dne 27. listopadu 1940 Věstn. Ř. prot. str. 581 nemohl ve věci rozhodnout sám nejvyšší soud. Rekursní soud k rekursu povinného bude se muset ovšem omeziti jen na přezkum výměry existenčního minima dlužníkovy na podkladě, jak se podává z exekučního návrhu.

Pokud první soud, stanoviv existenční minimum dlužníkovy na základě tvrzení, třeba neúplných, neučinil tak na správném základě, nemůže dlužník vzhledem k záka-

zu novot v opravném řízení (§§ 482 c. ř. s., 78 ex. ř.) toto pochybení napravit rekurssem. Dlužník se může v takovém případě domáhati nápravy jediné návrhem na novou úpravu existenčního minima, v němž prokáže nové a správné, pro rozhodnutí o existenčním minimu podle § 6 nař. rozhodné skutečnosti. Návrh takový třeba posoudit stejně jako návrh dlužníkův na omezení exekuce podle §§ 39, č. 2, 41 ex. ř., neboť i jím se dlužník domáhá, aby exekuce proti němu vedená byla omezena, ježto je vedena částečně na pohledávku (mzdu), která podle platných předpisů je z vedení exekuce vyňata. Není případně ani překážky, aby podání dlužníkovy jako rekurs označené bylo považováno za takový návrh.
Zettl.

Meze pro vznik a trvání práv živnostenského vlastnictví.*

Nejvyšší soud se zabýval v rozhodnutí ze dne 27. V. 1943, R I 162/43 tímto případem:

Žalobce se domáhal výroku, že žalovaná strana je povinna zdržeti se výroby a prodeje tvrdých šumének obdélníkového tvaru a opřel žalobu o § 11, odst. 3 zák. proti nekalé soutěži. Soud I. stolice po výslechu celé řady svědků nezjistil, že by obdélníkový tvar byl pro výrobky žalující strany příznačný a žalobu zamítl. Žalobce se odvolal a uplatňoval příznačnost, opíraje se o výpovědi některých svědků. Odvolací soud zrušil rozsudek I. stolice, vyhradil právní moc zrušujícímu usnesení a nařídil soudu I. stolice, aby po doplnění řízení znova rozhodl. Z důvodů odvolacího soudu:

Výtka nesprávného právního posouzení v otázce příznačnosti šumének žalobcových jest odůvodněna. Soud odvolací prostým porovnáním šumének sporných stran na jedné straně se šuměnkami z továrny V. seznal, že V. šuměnky nejsou zaměnitelné s výrobky sporných stran, poněvadž jde sice také u nich o tvar obdélníkovitý, ale jiných rozměrů a bez ostrých hran, takže na první pohled šuměnky ty činí dojem spíše válce než hranolu tvaru cihlovitého a zejména

jednobarevná úprava balení a použitého papíru ihned na první pohled prozrazuje odlišnost výrobku. Pokud jde o šuměnky ostatních továren, neměl soud odvolací k tomuto srovnání ve spise podkladu.

Že příznačnost úzce souvisí se zaměnitelností, rozpoznal již první soud.

Správně žalobce vytýká prvému soudu, že napadený rozsudek je zejména opřen o skutečnost, že i jiné firmy vyrábějí obdélníkové šuměnky a že z této skutečnosti první soud usuzuje, že příznačnost tohoto tvaru šumének strany žalující není pro ni dána.

Tento názor prvního soudu na příznačnost není však správný a nutno vycházeti z toho, co bylo a bude ještě uvedeno.

Nejenom hranol cihlovitého tvaru, ale zejména i rozměry tohoto hranolu určují příznačnost tvaru šumének. Aby výrok rozsudečný vyjadřoval to, co žalující strana skutečně zamýšlela, bude třeba výrok rozsudečný upravit, zejména vymeziti rozměry obdélníků tvořících hranol, aby takto přesněji byla příznačnost podle tvaru pro šuměnky strany žalující vyjádřena.

Zdržovací zákaz ve výroku rozsudečném ovšem nebude se týkat také úpravy obalu, poněvadž jak první soud správně v tomto směru vystihl, žalobce chce docílití rozlišení v příznačnosti svých výrobků právě tvarem a velikostí šumének a nikoliv úpravou obalu.

První soud se bude zabývat dále příznačností tvaru šumének pro stranu žalující a proto bude působiti k vysvětlení, v jakém rozsahu, do kdy a od kdy šuměnky jinými firmami byly vyráběny, zda byly přibližně stejného tvaru jako šuměnky strany žalující, zda však se lišily zejména úpravou obalu a zda jsou od výrobků žalující strany aspoň úpravou obalu na první pohled odlišné pro ty zákazníky, kteří mají jen povšechnou mlhavou představu o tvaru a úpravě výrobků určité firmy a nemají po ruce výrobky, které se mohly státi již svým vzhledem příznačnými pro zboží žalující strany.

Příznačnost výrobků tvarem a úpravou obalu může tu býti zcela dobře i přes značný počet napodobenin, nejsou-li napodobeniny na trhu stavem trvalým a širokému okruhu odběratelstva známým (rozh. č. 11756 a 16382 Sb. n. s.), při čemž nevádí, že žalobce ve všech případech nezakročoval (rozh. nejv. s. Rv III 315/30 z 3. 9. 1931 — IV. roč. Soutěž a tvorba, str. 172), při čemž také rozhoduje prioritá nabyté příznačnosti (rozh. č. 16382 Sb. n. s. civ.).

Při posuzování zaměnitelnosti a příznačnosti nelze také přehlížeti, že jde o představu, t. j. obraz balení, který si zákazníci do paměti vštípí a s ním spojují představu určitého zboží a určitého požitku a jež si

* Viz článek Dra Jos. Pužmana v čísle 6/1943 Právní praxe.

mohou spíše zapamatovati než označení slovní »Jita« — »Tiki« vzhledem ke dvouslabičnosti obého označení o čtyřech písmenách, v němž prvá slabika je měkká, svádí k záměně. Při zaměnitelnosti a příznačnosti rozhoduje tu nazírání průměrných zákazníků s prostřední schopností pozorovací, u šumének pak i nazírání dětí, jakožto největších odběratelů tohoto druhu zboží.

Obal šumének žalovaným vyráběných, t. zv. skládačky, nelze označiti za příznačný pro výrobky žalovaného, jak soud odvolací srovnáním tohoto zboží se přesvědčil, protože šuměnky žalovaného teprve při rozbalování dají rozpoznati, že nejsou v pouhém papírovém obalu a že obal jest uzpůsoben do skládaček tvořících tak malé krabičky, které však podle názoru odvolacího soudu dětem ke hraní se ani nehodí.

Proto bude na prvním soudu, aby se řídil těmito úvahami, aby podle § 182 c. ř. s. působil k náležitému vysvětlení a probrání věci v otázce zaměnitelnosti a příznačnosti a aby zařídil případné provedení dalších důkazů zejména i důkazem znalci, ukáže-li se toho potřeba a aby působil k úpravě žalobní žádosti (srv. zejména rozh. č. 12161 Sb. n. s. civ.).

Nejvyšší soud vyhověl dovolacímu rekursu žalované strany rozhodnutím ze dne 27. V. 1943, R I 162/42 z tohoto důvodu:

Žalující straně jde o zákaz výroby a prodeje tvrdých šumének obdélníkovitého tvaru a nejde jí o otázku vybavení těchto šumének.

Prvý soud zamítl žalobu proto, že ačkoliv zaměnitelnost je dána, není tu příznačnosti podle § 11, odst. 3 zák. o nek. soutěži, ježto i jiné firmy vyráběly a do obchodu dávaly šuměnky po-

dobného tvaru. Soud odvolací však neshledal nedostatek příznačnosti v tom, že i jiné firmy vyrábějí a do obchodu dávají šuměnky hranolkovitého tvaru s obdélníkovitými stěnami a zrušil rozsudek prvé stolice maje za to, že příznačnost určují tu i rozměry hranolku a že je proto třeba upravití resp. vymeziti rozměry obdélníků v rozsudkovém výroku po případné úpravě žalobní žádosti (§ 182 c. ř. s.); dovolává se tu rozhodnutí č. 12.161 Sb. n. s. o neurčitosti žalobní žádosti.

Avšak toto rozhodnutí se nehodí na řešený případ. Otázka úpravy žalobní žádosti by přicházela v úvahu tehdy, kdyby ve sporu nebyla bývala vyloučena otázka výpravy (vybavení) šumének. Žalobkyni jde pouze o formu obdélníkově-hranolkovitou, tedy o zcela pravidelný útvar, bez ohledu na způsob vypravení šumének. A tu jest přisvědčiti stěžovateli, že takový tvar geometrický nemůže sám o sobě státi se příznačným pro nějaký výrobek podle § 113 z. p. n. s. Takový geometrický tvar jest majetkem všeobecným a může nabýti příznačnosti pro nějaký výrobek jen v souvislosti s jeho výpravou, tak aby představovala toto výrobku právě v tom vypravení se stala příznačnou. Tím ale, že žalobkyně otázku vybavení šumének ze sporu vyloučila, nemůže se dovolávati příznačnosti jen pro pouhý, nikterak sám o sobě nějak příznačný geometrický tvar (č. 16379 Sb. n. s.).

Tím padá však otázka dalšího přednesu stran podle § 182 c. ř. s., jakož i otázka úpravy žalobní žádosti a odvolací soud vyřídí proto nyní odvolání obou stran nehledě k důvodu, který ho vedl ke zrušení rozsudku.

Literatura.

Stoklasa-Veselý, *Omezení dividend a dávka z dividend*, 1943, str. 96. Brož. K 30.—

Oba autoři jako úředníci ministerstva práce a hospodářství spolupracovali na vl. nařízeních ze dne 22. dubna 1942, č. 141 Sb. a ze dne 1. března 1943, č. 78 Sb., o rozdělování zisku v některých kapitálových společnostech a o změně jejich společenského kapitálu. Komentář je dílem, které vskutku tent nařízení

vhodně doplňuje a jasně vysvětluje. U složitějších ustanovení umožňují příklady i těm, kdo složitou materií obchodních společností neovládají, aby se rychle a správně orientovali. Pro praxi jsou zvláště důležitá na př. úřední znění různých akcí, kuponů, talonů a nakolkovacích doložek v jazyku německém a českém, dále všeobecné výklady různých závazných pojmů (kapitálové společnosti, pravé rezervy a j.), konečně vzorce